

SMĚRNICE RADY

ze dne 18. března 1991,

kterou se mění směrnice 75/442/EHS o odpadech

(91/156/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 130 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise¹,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu²,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru³,

vzhledem k tomu, že směrnice 75/442/EHS⁴ stanovila soubor pravidel Společenství pro odstraňování odpadů; že tato pravidla musí být pozměněna, aby byly respektovány zkušenosti získané při provádění této směrnice v členských státech; že změny jsou založeny na vysokém stupni ochrany životního prostředí;

vzhledem k tomu, že usnesením ze dne 7. května 1990 o odpadové politice se Rada zavázala pozměnit směrnicí 75/442/EHS⁵;

vzhledem k tomu, že ke zvýšení účinnosti nakládání s odpady ve Společenství je zapotřebí jednotná terminologie a definice odpadů;

vzhledem k tomu, že k dosažení vysokého stupně ochrany životního prostředí musí členské státy vedle opatření k zajištění odpovědného odstraňování a využití odpadů činit opatření k omezování tvorby odpadů, zejména podporou čistých technologií a výrobků, které je možno recyklovat a opětovně využít, a to s přihlédnutím ke stávajícím či potenciálním možnostem odbytu využitého odpadu;

vzhledem k tomu, že odlišnosti v zákonech členských států týkajících se odstraňování a využití odpadů mohou ovlivnit kvalitu životního prostředí a poškozovat působení vnitřního trhu;

---

¹ Úř. věst. C 295, 19. 11. 1988, s. 3 a Úř. věst. C 326, 30. 12. 1989, s. 6.

² Úř. věst. C 158, 26. 6. 1989, s. 232 a stanovisko ze dne 22. února 1991 (dosud nezveřejněno v Úředním věstníku).

³ Úř. věst. C 56, 6. 3. 1989, s. 2.

⁴ Úř. věst. L 194, 25. 7. 1975, s. 47.

⁵ Úř. věst. C 122, 18. 5. 1990, s. 2.

vzhledem k tomu, že je žádoucí podporovat recyklaci odpadu a jeho opětovné použití jako suroviny; že by mohlo být zapotřebí přijmout pro opětovně použitelný odpad zvláštní předpisy;

vzhledem k tomu, že pro Společenství jako celek je důležité, aby se v odstraňování odpadu stalo soběstačným, a pro jednotlivé členské státy je žádoucí, aby o takovou soběstačnost usilovaly;

vzhledem k tomu, že k dosažení výše uvedených cílů je třeba, aby byly v členských státech vypracovány plány pro nakládání s odpady;

vzhledem k tomu, že je žádoucí omezovat pohyb odpadu a že by členské státy ve svých programech nakládání s odpady měly za tímto účelem přijmout nezbytná opatření;

vzhledem k tomu, že k zabezpečení vysokého stupně ochrany a účinné regulace je nutno udělovat povolení a kontrolovat provoz podniků, které provádějí odstraňování a využití odpadu;

vzhledem k tomu, že při respektování určitých podmínek a za předpokladu dodržování požadavků ochrany životního prostředí některé podniky, které samy zpracovávají nebo využívají svůj odpad, mohou být vyňaty z povinnosti získat povolení; že takové podniky musí být registrovány;

vzhledem k tomu, že v zájmu možnosti monitorování odpadu od jeho vzniku až po konečné odstranění se povinnost povolení či registrace a podrobení se přiměřené kontrole musí vztahovat i na ostatní podniky, které se zabývají odpady, např. provádějí jeho sběr, přepravu či s tím spojenou zprostředkovatelskou činnost;

vzhledem k tomu, že je třeba zřídit výbor, který by byl Komisi nápomocen při provádění této směrnice a při jejím přizpůsobování vědeckému a technickému pokroku,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 75/442/EHS se mění takto:

Články 1 až 12 se nahrazují tímto:

„*Článek 1*

Pro účely této směrnice se:

- a) „odpadem“ rozumí jakákoli látka nebo předmět spadající do kategorií uvedených v příloze I, kterých se držitel zbavuje nebo se od něho požaduje, aby se jich zbavil;

Revidovaný překlad právního předpisu Evropských společenství

Nejpozději do 1. dubna 1993 vypracuje Komise postupem podle článku 18 seznam odpadů spadajících do kategorií uvedených v příloze I. Tento seznam bude pravidelně přezkoumán a v případě potřeby stejným postupem revidován;

- b) „původcem“ rozumí kdokoli, jehož činností vzniká odpad („prvotní původce“) nebo kdokoli, kdo provádí předzpracování, směšování nebo jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna charakteru nebo složení odpadů;
- c) „držitelem“ rozumí původce odpadu nebo fyzická nebo právnická osoba, která je vlastníkem odpadu;
- d) „nakládáním s odpady“ rozumí sběr, přeprava, využití a odstraňování odpadů, včetně dozoru nad těmito činnostmi, a následná péče o místa odstranění;
- e) „odstraňováním“ rozumí kterýkoli z postupů uvedených v příloze II A;
- f) „využitím“ rozumí kterýkoli z postupů uvedených v příloze II B;
- g) „sběrem“ rozumí znamená shromažďování, třídění nebo směšování odpadů pro účely přepravy.

Článek 2

- 1. Z oblasti působnosti této směrnice jsou vyňaty:
  - a) plynné emise vypouštěné do ovzduší;
  - b) oblasti již upravené jinými předpisy:
    - i) radioaktivní odpady;
    - ii) odpady vznikající při geologickém průzkumu, těžbě, úpravě a skladování nerostných surovin a provozu povrchových dolů;
    - iii) mrtvá těla zvířat a tyto zemědělské odpady: exkrementy a další přírodní nikoli nebezpečné látky používané v zemědělství;
    - iv) odpadní vody s výjimkou odpadů v kapalné formě;
    - v) vyřazené výbušniny.
- 2. Zvláštní pravidla pro jednotlivé případy nebo doplňující pravidla uvedená v této směrnici mohou být stanovena jednotlivými směrnicemi.

Článek 3

- 1. Členské státy přijmou vhodná opatření na podporu:

Revidovaný překlad právního předpisu Evropských společenství

- a) za prvé, předcházení nebo omezování vzniku odpadů a jejich škodlivosti, zejména:
- vývojem čistých technologií, šetrnějších při využívání přírodních zdrojů,
  - technickým vývojem a uváděním na trh výrobků navržených tak, aby způsobem své výroby, používání nebo konečného odstranění nepřispívaly nebo přispívaly co nejméně ke zvyšování množství nebo škodlivosti odpadů a nebezpečí znečištění životního prostředí,
  - vývojem vhodných technologií konečného odstranění nebezpečných látek obsažených v odpadech určených k využití;
- b) za druhé:
- i) využití odpadů prostřednictvím recyklace, opětovného použití, regenerace nebo každé jiné činnosti zaměřené na získávání druhotných surovin nebo
  - ii) používání odpadů jako zdroje energie.

2. Členské státy uvědomí Komisi ES o všech opatřeních, která zamýšlejí přijmout pro dosažení cílů uvedených v odstavci 1, s výjimkou případů, na které se vztahuje směrnice Rady 83/189/EHS ze dne 28. března 1983, kterou se stanoví postup pro poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů*. Komise o těchto opatřeních uvědomí ostatní členské státy a výbor uvedený v článku 18.

Článek 4

Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že odpady se budou odstraňovat bez ohrožení lidského zdraví a bez poškozování životního prostředí, zejména:

- bez ohrožení vod, ovzduší, půdy, rostlin a živočichů,
- bez obtěžování hlukem nebo zápachem,
- bez nepříznivého ovlivňování krajiny nebo míst zvláštního zájmu.

Členské státy rovněž učiní nezbytná opatření pro zákaz svévolného opuštění, nepovoleného ukládání a nekontrolovaného odstraňování odpadů.

Článek 5

1. Členské státy přijmou ve spolupráci s dalšími členskými státy, pokud je to nezbytné nebo účelné, vhodná opatření k vybudování jednotné a přiměřené sítě

---

* Úř. věst. L 109, 26. 4. 1983, s. 8.

zařízení na odstraňování odpadu s využitím nejlepší dostupné technologie, která nevyžaduje nadměrné náklady. Tato síť musí Společenství jako celku umožnit, aby dosáhlo soběstačnosti v odstraňování odpadu, a členskými státy, aby se tomuto cíli individuálně přibližovaly, přičemž se berou v úvahu zeměpisné podmínky nebo potřeby specializovaných zařízení pro určité druhy odpadu.

2. Tato síť musí též umožnit, aby se odpad odstraňoval v některém z nejbližších vhodných zařízení, s použitím co nejvhodnějších metod a technologií k zajištění vysokého stupně ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Článek 6

Členské státy zřídí nebo určí příslušný orgán nebo orgány, které budou odpovědné za provádění této směrnice.

Článek 7

1. K dosažení cílů uvedených v člancích 3, 4 a 5 je třeba, aby příslušný orgán nebo orgány uvedené v článku 6 co nejdříve vypracovaly jeden nebo několik plánů pro nakládání s odpady. Tyto plány mají zejména obsahovat:

- druh, množství a původ odpadu určeného k využití nebo odstranění,
- obecné technické požadavky,
- veškerá zvláštní opatření týkající se zvláštních odpadů,
- vhodná místa nebo zařízení pro odstraňování odpadu.

Tyto plány mohou například zahrnovat:

- fyzické nebo právnické osoby zmocněné k nakládání s odpady,
- rozpočtové náklady na postupy využití a odstraňování,
- vhodná opatření na podporu racionalizace sběru, třídění a úpravy odpadu.

2. Kde to je vhodné, budou členské státy při sestavování těchto plánů spolupracovat s dalšími zúčastněnými členskými státy a s Komisí. Uvědomí o tom Komisi.

3. Členské státy mohou přijímat nezbytná opatření, aby se zabránilo pohybům odpadu, které nejsou v souladu s jejich plány nakládání s odpady. O všech takových opatřeních uvědomí Komisi a ostatní členské státy.

Článek 8

Členské státy učiní nezbytná opatření, aby bylo zajištěno, že každý držitel odpadu:

Revidovaný překlad právního předpisu Evropských společenství

- s ním bude manipulovat prostřednictvím soukromé nebo veřejné organizace, která uskutečňuje operace uvedené v příloze II A či B, nebo
- využívá nebo odstraňuje odpad sám v souladu s ustanoveními této směrnice.

Článek 9

1. V zájmu provedení článků 4, 5 a 7 musí každá organizace nebo podnik, který provádí operace uvedené v příloze II A, získat povolení od příslušného orgánu podle článku 6.

Toto povolení zahrnuje:

- druhy a množství odpadů,
- technické požadavky,
- bezpečnostní opatření, která je třeba přijmout,
- místo odstraňování,
- metodu úpravy.

2. Povolení mohou být udělována na určité období, mohou být obnovitelná, mohou se na ně vztahovat podmínky a závazky anebo, zejména je-li navrhovaná metoda odstraňování nepřijatelná z hlediska ochrany životního prostředí, mohou být zamítnuta.

Článek 10

Pro účely provádění článku 4 musí každé zařízení nebo podnik, který provádí operace uvedené v příloze II B, obdržet povolení.

Článek 11

1. Aniž je dotčena směrnice Rady 78/319/EHS ze dne 20. března 1978 o toxických a nebezpečných odpadech^{*}, naposledy pozměněná aktem o přistoupení Španělska a Portugalska, je možno vyjmout z požadavků povolení požadovaných v článku 9 nebo v článku 10:

- a) zařízení nebo podniky, které odstraňují vlastní odpad v místě jeho vzniku;
- b) zařízení nebo podniky provádějící využití odpadů.

Tuto výjimku je možno uplatnit pouze:

---

^{*} Úř. věst. L 84, 31. 3. 1978, s. 43.

Revidovaný překlad právního předpisu Evropských společenství

- jestliže příslušné orgány přijaly obecná pravidla pro každý typ činnosti, kterými se stanoví druhy a množství odpadů a podmínky, za kterých může být daná činnost vyňata z požadavků povolení, a
  - jestliže druhy nebo množství odpadů a metody odstraňování nebo využití jsou takové, že jsou splněny podmínky požadované v článku 4.
2. Zařízení nebo podniky podle odstavce 1 musí být zaregistrovány u příslušných orgánů.
3. Členské státy uvědomí Komisi o obecných pravidlech přijatých na základě odstavce 1.

Článek 12

Zařízení nebo podniky, které profesionálně sbírají nebo přepravují odpad nebo které zařizují odstraňování či využití odpadů pro potřeby jiných osob (obchodníků nebo zprostředkovatelů), musí být, pokud nejsou subjektem povolení, registrovány u příslušných orgánů.

Článek 13

Zařízení nebo podniky, které provádějí operace uvedené v článcích 9 až 12, musí podléhat přiměřené pravidelné kontrole příslušnými orgány.

Článek 14

Všechna zařízení a podniky uvedené v článcích 9 a 10 musí :

- vést záznamy o množství, charakteru, původu a případně o určení, frekvenci sbírání, způsobu přepravy a metodě zpracování odpadů uvedených v příloze I a o činnostech uvedených v příloze II A nebo B,
- poskytnout tyto informace na požádání příslušným orgánům uvedeným v článku 6.

Členské státy mohou požadovat, aby se ustanoveními tohoto článku řídili také původci odpadu.

Článek 15

Na základě zásady „znečišťovatel platí“ musí náklady na odstraňování odpadů nést:

- držitel, který přenechá manipulaci s odpadem zařízení, které odpad sbírá, nebo podniku uvedenému v článku 9, nebo
- předchozí držitelé nebo výrobce výrobku, z něhož odpad vznikl.

Článek 16

1. Každé tři roky, poprvé 1. dubna 1995, zašlou členské státy Komisi zprávu o opatřeních přijatých k provádění této směrnice. Zpráva je založena na dotazníku vypracovaném postupem podle článku 18, který Komise rozešle členským státům šest měsíců před výše uvedeným datem.

2. Na základě zpráv uvedených v odstavci 1 uveřejní Komise každé tři roky souhrnnou zprávu, poprvé 1. dubna 1996.

Článek 17

Změny nutné pro přizpůsobování příloh této směrnice vědeckému a technickému pokroku je třeba přijímat postupem podle článku 18.

Článek 18

Komisi je nápomocen výbor složený ze zástupců členských států, kterému předsedá zástupce Komise.

Zástupce Komise předloží výboru návrh opatření, která mají být přijata. Výbor zaujme stanovisko k návrhu ve lhůtě, kterou může stanovit předseda podle naléhavosti věci. Stanovisko se přijímá většinou podle čl. 148 odst. 2 Smlouvy o založení EHS pro přijímání rozhodnutí, která má přijímat Rada na návrh Komise. Hlasům zástupců členských států je přidělena váha stanovená v uvedeném článku. Předseda nehlasuje.

Komise přijme zamýšlená opatření, jsou-li v souladu se stanoviskem výboru.

Pokud však zamýšlená opatření nejsou v souladu se stanoviskem výboru nebo pokud výbor žádné stanovisko nezaujme, předloží Komise Radě neprodleně návrh opatření, která mají být přijata. Rada se usnese kvalifikovanou většinou.

Pokud se Rada neusnese do tří měsíců ode dne, kdy jí byl návrh předán, přijme navrhovaná opatření Komise.“

2. Dosavadní články 13, 14 a 15 se označují jako 19, 20 a 21.

3. Doplnují se tyto přílohy:

„PŘÍLOHA I

KATEGORIE ODPADŮ

Q1	Zbytky z výroby nebo spotřeby níže nespecifikované
Q2	Výrobky neodpovídající normě

- Q3 Výrobky s prošlou lhůtou
- Q4 Látky náhodně rozsypané, ztracené nebo znehodnocené nehodou, včetně všech látek, vybavení atd. znečištěných v důsledku uvedené nehody
- Q5 Látky kontaminované nebo znečištěné v důsledku záměrných činností (např. zbytky z čištění, obalové materiály, kontejnery atd.)
- Q6 Nepoužitelné součástky (např. vybité baterie, vypotřebované katalyzátory atd.)
- Q7 Látky, které již neplní svou funkci (např. znečištěné kyseliny, rozpouštědla, vyčerpané kalicí soli atd.)
- Q8 Odpad z průmyslových procesů (např. strusky, destilační zbytky atd.)
- Q9 Odpad z procesů na ochranu životního prostředí (např. kaly z praní plynů, prach z rukávových filtrů, upotřebené filtry atd.)
- Q10 Odpad z obrábění a tváření (např. třísky ze soustružení, okuje z frézování atd.)
- Q11 Odpad z těžby a zpracování surovin (např. odpad z důlní těžby, kaly z těžby ropy atd.)
- Q12 Kontaminované látky (např. oleje znečištěné PCB atd.)
- Q13 Jakékoli materiály, látky nebo výrobky, jejichž používání je zakázáno zákonem
- Q14 Produkty, pro které držitel nemá další využití (např. odpad ze zemědělství, domácností, úřadů, obchodů, dílen atd.)
- Q15 Kontaminované látky nebo produkty pocházející ze sanace půd
- Q16 Veškeré látky nebo produkty neobsažené ve výše uvedených kategoriích.

PŘÍLOHA II A

ZPŮSOBY ODSTRAŇOVÁNÍ ODPADŮ

Poznámka: Tato příloha uvádí seznam způsobů odstraňování, které se používají v praxi. V souladu s článkem 4 musí být odpady odstraňovány, aniž je ohroženo lidské zdraví a aniž jsou použity postupy či metody poškozující životní prostředí.

- D1 Ukládání na povrch nebo pod úroveň povrchu země (např. skládkování apod.)

- D2 Úprava půdními procesy (např. biologický rozklad kapalných odpadů nebo kalů v půdě apod.)
- D3 Hlubinná injektáž (např. injektáž čerpatelných odpadů do vrtů, solných komor nebo jiných přírodních úložišť apod.)
- D4 Ukládání do povrchových nádrží (např. vypouštění kapalných odpadů nebo kalů do prohlubní, nádrží nebo lagun apod.)
- D5 Ukládání do speciálně technicky provedených skládek (např. ukládání do utěsněných oddělených prostor, které jsou uzavřeny a izolovány navzájem i od vnějšího prostředí apod.)
- D6 Vypouštění tuhých odpadů do vodních těles s výjimkou moří a oceánů
- D7 Vypouštění do moří a oceánů, včetně ukládání do mořského dna
- D8 Biologická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž konečným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým ze způsobů uvedených v této příloze
- D9 Fyzikálně-chemická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž konečným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým ze způsobů uvedených v této příloze (např. odpařování, sušení, kalcinace apod.)
- D10 Spalování na pevnině
- D11 Spalování na moři
- D12 Trvalé uložení (např. uložení kontejnerů v dole apod.)
- D13 Míšení nebo směšování před odstraněním některým ze způsobů uvedených v této příloze
- D14 Předúprava před odstraněním některým ze způsobů uvedených v této příloze
- D15 Skladování před odstraněním některým ze způsobů uvedených v této příloze, s výjimkou dočasného skladování na místě vzniku před sběrem.

PŘÍLOHA II B

ZPŮSOBY VYUŽITÍ ODPADŮ

Poznámka: Tato příloha uvádí způsoby využití, které se používají v praxi. V souladu s článkem 4 musí být odpady využívány, aniž je ohroženo lidské zdraví a aniž jsou použity postupy či metody poškozující životní prostředí.

Revidovaný překlad právního předpisu Evropských společenství

- R1 Zpětné získávání/regenerace rozpouštědel
- R2 Recyklace/zpětné získávání organických látek, které se nepoužívají jako rozpouštědla
- R3 Recyklace/zpětné získávání kovů a sloučenin kovů
- R4 Recyklace/zpětné získávání ostatních anorganických materiálů
- R5 Regenerace kyselin nebo zásad
- R6 Využití složek používaných ke snižování znečištění
- R7 Využití složek katalyzátorů
- R8 Rafinace olejů nebo jiné opětné použití olejů
- R9 Použití jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie
- R10 Aplikace do půdy, která je přínosem pro zemědělství nebo životní prostředí, včetně kompostování a jiných biologických transformačních procesů, s výjimkou odpadů vyloučených v čl. 2 odst. 1 písm. b) bod iii)
- R11 Použití odpadů získaných některým ze způsobů R1 až R10
- R12 Předúprava odpadů pro využití některým ze způsobů R1 až R11
- R13 Skladování materiálů určených pro využití některým ze způsobů uvedených v této příloze, s výjimkou dočasného skladování na místě vzniku před sběrem.“

Článek 2

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 1. dubna 1993. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 18. března 1991.

Za Radu

předseda

A. BODRY

ISAP ISAP ISAP ISAP ISAP ISAP